

prepesnitvah iz kitajske lirike, češ, da so slabe, in da je radi tega moj ‚kritični zalet še tembolj neprimeren in neupravičen‘. Kritik naj bi torej smel ocenjati le stvari, ki bi jih sam zmozel vse boljše. V tak kriterij veruje le še Jarc.» Nadalje se Klopčič zavaruje proti Jarčevemu očitku, češ, da je ‚potvoril celoten vtis knjige‘ s tem, da je ‚spretno zamolčal štiri petine pozitivnih vrednot‘ in ugotavlja končno, da ga Jarčeva replika ni prepričala, dasi jo je (kot tudi «Kitajsko lirikó») prebral s ‚čisto sprejemljivostjo‘.

To je v izvlečku Klopčičev odgovor, ki ga uredništvo ne objavlja v celoti, ker ne prinaša ničesar novega, kar bi čitatelju razbistrilo sporno zadevo. Kakor se vidi, se ves spor v glavnem suče krog pesmi «Jesenski metulj», ki ji je M. Klopčič odrekel smisel (Lj. Zvon, str. 230.) in jo je M. Jarc skušal raztolmačiti. (Prav zato je uredništvo tudi priobčilo Jarčevo repliko.) Prevajalec sam je uredništvu ustno skušal razložiti svoje pojmovanje te pesmi iz ljudske vere kitajskega naroda, ki tako rad govori o tisočletnih želvah, štokljah, drevju («hundertklaftrige Fichte» seveda ne pomeni samo višine, temveč hkratu tudi starost), kar da je Pe-Lo-Tien v sklepnih stihih svoje pesmi porabil kot antitezo misli, govoreči o minljivosti vsega živega. Ali je to pojmovanje pravilno, iz zgoraj citiranega Pfizmaierja, na katerega se je Gradnik v tej pesmi naslonil, ni razvidno. Že spricho te pesmi pa je jasno, kako kočljivo je za prevajalca, ako ne zajema iz vira. Misel originala, ki se v prevodu tako rada zabriše, se v prevodu prevoda nujno še bolj zabriše in zbledi, zlasti še, ako presaja kdo iz tako daljne in tuje nam miselnosti, kakor je Evropi Orient. Gradnik je prevajal iz evropskih jezikov, v katerih je kitajski duh že presajen, prepesnjen v evropskega duha; zato se pri tej liriki ne da govoriti o prepesnitvah, temveč o prevodih. To je knjigi v škodo. Kajti ne samo angleški, francoski, nemški, tudi slovenski prevajalec zajemaj iz vira!

In najsi je Gradnik s svojim dosedanjim literarnim delom dokazal, da je znatno pomembnejši kot izviren pesniški tvorec nego kot prevajalec in dasi je njegov izbor za Slovence literarno vendarle važen, ker nedvomno kljub večjim in manjšim neuspelostim hrani v sebi tudi estetsko pomembne vrednote, bi vendar njeno vrednost mogel pravično presoditi samo dober poznavalec originalov. Jasno je, da gre pri knjigi z naslovom «Kitajska lirika» samo za to, ali pove Gradnikova slovenitev Slovcu isto in z isto silo, kar pove in govori original kitajskemu čitatelju. Povsem razumljiv je tedaj uspeh te knjige: pri nekaterih čitateljih veliko, nedeljeno priznanje, priznanje, ki ni tako nedeljeno pri čitateljih, ki so se sami kdaj intenzivneje, v več evropskih jezikih, bavili s kitajsko poezijo. Edino merodajno sodbo bo zato mogel izreči samo dober poznavatelj originalov. A takega poznavatelja danes med slovenskimi znanstveniki, kritiki in pesniki ni.

F r a n A l b r e c h t.

«Odmevu» gospoda Janka Glaserja. Po razumljivi želji uredništva se analizirajo in podrobno razbirajo samo pomembne in pomembno ali vsaj zanimivo slabe knjige. Vaša je povprečna. — «To pa je pri Glaserju vedno tako», razumite na edino mogoč način: Kadar koli govori Glaser o intimnostih, se ne zaveda njih bistva. — Dolgočasnosti in dolgoveznosti se branite z vestnostjo? Ta krepost je dolgočasnosti bližnja sosedja, zlasti v tisti malce pretirani stopnji, ki se ji pravi pedantnost. — Ne verjemite in ne zaupajte posnemovalcem! Navadno imajo slab okus, sicer bi ne posnemali. — «V mesečini»? Vam: mikrokozmos v makrokozmu, skrajna ekonomija v besedi; meni: odmev župančičevega «Slapa», nekoliko moteča nediskretnost, skrajno ekonomično dajanje poezije ali z drugo besedo: trezna proza. — Zakaj tajite svojo splendid isolation? Kaj drugega izražajo tile stih: «Kjer se glasil čez dan je smeh in

pljuskalo je življenje vsakdanje, da sem stal ob strani sam in tuj ...» ali: «ko mimo vozovi po prašni se cesti pode in množice v diru gneto se za srečo bežečo — jaz mirno od daleč na pisano gledam gnečo». — Po danes izvrstnem motivu napisati pesem je nekaj docela drugega kakor napisati izvirno. — Motiv moje sodbe: «zlobnost», «literarno akrobatstvo», «apriorna nerazpoloženost»? Grda pesem. — Pričakovali ste pozornosti in ljubezni? Pozornost Vam je bila. Ljubezen je treba zaslužiti s kvaliteto. J. Vidmar.

ANGELU CERKVENIKU

S a t y r u s

O Angelo, che cosa fai? —
Chi è un vero triestino
non puo andar finire mai
coll'arte propria nel — cestino!

T O J E T A K O

S a t y r u s

Spoznal bo kmalu Herwarth Walden:
«Mit diesem Černigoj und Kreft,
mit dem Delak, dem Burggastalden,
macht man im Südland kein Geschäft!»

REFORMA SLOVENSKE GLEDALIŠKE UMETNOSTI

S a t y r u s

Po F. Delakovem receptu.

Kar je sintetično — dimenzionalno
in koloristično — fonetično,
kar je harmonično — emocionalno,
kinetsko — plastično in spet sintetično —
zaklenil z gesto epohalno
v retorto svojo sem hermetično,
čez vse napravil svoj: križ-kraž!
in — hop! je vstal teater naš!

P S E V D O N I M

S a t y r u s

Izbral, profesor, lep si psevdonim.
Po naše «talpa» krt je poniglavi —
A ž njim, prijatelj, mi ne hodi v Rim,
ker tam se «talpi» tudi butec pravi!

K R O N I K A

Kettejevo pismo Franu Stamcarju 16. 7. 1898. Ga. Dominika Dularjeva, soproga železniškega strojevodje, je iz zapuščine 29. 9. 1928. v enoinosemdesetem letu starosti v Novem mestu 229 umrle nekdanje Kettejeve gospodinje Jožefe Stamcarjeve rešila sledeče pismo, pisano na trgovski papir (29×22,5 cm):

Predragi! Trnovo pri Ilirski Bistrici, dne 16. julija 1898.

15. sem prišel v Trnovo. Bil sem v Ljubljani, kjer nisem dobil ni Cankarja ni Zupančiča, kajti prvi je odšel v Pulj, kjer biva njegov oče,